

Tarkastuskomitean mietintö koskien

valtioneilintarkastajien tilintarkastuskertomusta Pohjoismaiden ministerineuvoston tilikauden 2013 toiminnasta

1. Tarkastuskomitean ehdotus

Tarkastuskomitea ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto päättää,

että se merkitsee tiedoksi Pohjoismaiden ministerineuvoston vuoden 2013 tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen.

että se kehottaa Pohjoismaiden ministerineuvostoa seuraamaan hankehallinnon rakennemuutossuunnitelmia, joilla voidaan ohjata huomiota entistä enemmän tavoitteiden ja tulosvaatimusten konkretisointiin ja täytäntöönpanoon.

että se kehottaa Pohjoismaiden ministerineuvostoa selvittämään Pohjoismaisen kansanterveystieteen korkeakoulun (NHV) lakkauttamiseen 31. joulukuuta 2014 liittyvät kysymykset.

että se kehottaa Pohjoismaiden ministerineuvostoa noudattamaan pikaisesti Rian toimiston taloushallinnon parantamissuosituksia.

2. Taustaa

Tanskan valtioneilintarkastajat ovat tarkastaneet Pohjoismaiden ministerineuvoston tilivuoden 2013 tilinpäätöksen.

Vuoden 2013 tulos on 8,5 miljoonaa Tanskan kruunua ylijäämäinen verrattuna vuoden 2012 tulokseen, joka oli 16,1 Tanskan kruunua ylijäämäinen. Kokonaistulot olivat 995 miljoonaa Tanskan kruunua vuonna 2013, kun vuonna 2012 tulot olivat 977 miljoonaa Tanskan kruunua. Kulut puo-

lestaan olivat 986,7 miljoonaa Tanskan kruunua. Vuonna 2012 luku oli 961,5 miljoonaa Tanskan kruunua. Suurin osa kuluista, 906 miljoonaa Tanskan kruunua, meni laitosten, yhteistyöelinten ja yksittäisten hankkeiden toimintaan ja käyttökustannukset olivat yhteensä 81 miljoonaa Tanskan kruunua.

Tilinpäätöksestä käy ilmi, että Pohjoismaiden ministerineuvoston oma pääoma on 111,5 miljoonaa tappiollinen ennen yhteistyöministerien päätöstä 8,5 miljoonan Tanskan kruunun ylijäämän käytöstä. Tappiollinen oma pääoma on peräisin mailta vuonna 2005 poistetuista vaateista (-50 miljoonaa) sekä vuoden 2009 alibudjetoinnista (-70 miljoonaa). Summaa pienentää vuoden 2011 ylijäämä.

Huomioidaan, että käyttämättömiä varoja on lähes 55 miljoonaa Tanskan kruunua vuoden 2013 lopussa. Vuonna 2012 luku oli 52 miljoonaa Tanskan kruunua ja vuonna 2011 se oli 38 miljoonaa. Käyttämättömistä varoista 22 miljoonaa Tanskan kruunua kuuluu sihteeristölle ja julkaisutoimintaan. Loput on myönnetty budjettikohtiin, joissa varoja ei ole kohdennettu tiettyyn tarkoituksen vuoden loppuun mennessä. Nämä varat siirretään sääntöjen mukaan samaan tarkoitukseen seuraavalle vuodelle.

Myös hallintoa on tarkastettu. Todetaan, että yleisesti on käytössä riittävät ja asialliset menettelytavat ja sisäinen valvonta kirjanpidollisen tiedon rekisteröimiseksi. Pistokoneet työmatkojen osalta osoittavat, että hyvää hallintotapaa noudatetaan. Kriittisiä huomiota on kuitenkin esitetty siltä osin, että Pohjoismaiden ministerineuvosto ei ole riittävässä määrin noudattanut vuosien 2012 ja 2013 hankehallintoa koskevia suosituksia. Helmikuussa 2014 julkaistiin valtioneuvoston tilintarkastajien raportti Pohjoismaiden ministerineuvoston hankehallinnon määrärahojen tilintarkastuksesta vuonna 2013. Tarkastelu kattaa viisi ohjelmaa ja mainitsee useita osaluokkia, joilla on tarvetta selventää käytäntöjä. Tämä osoittaa, että Pohjoismaiden ministerineuvosto ei ole yleisesti suorittanut riittävää seurantaedellisten vuosien hankehallintoa koskevien suositusten osalta. Tarkastuskomitea on tukenut valtioneuvoston tilintarkastajien suosituksia edellisten vuosien tilintarkastuskertomuksista laatimissa mietinnöissään.

Valtioneuvoston tilintarkastajat ehdottavat tämän vuoksi Pohjoismaiden ministerineuvoston hankehallinnon rakenteen muuttamista. Ministerineuvosto on osana niin kutsuttua uudistustyötä käynnistänyt prosessin, joka voisi johtaa valtioneuvoston tilintarkastajien toivomiin rakennemuutoksiin. Tulevaisuudessa toivotaan enemmän huomiota tavoitteiden ja tulosvaatimusten konkretisointiin ja toteuttamiseen.

Huomioidaan, että on käynnistetty toimia korjaamaan huomattavia puutteita Kaliningradin toimiston taloushallinnossa, joista huomautettiin edellisvuoden kertomuksessa. Riian toimistoon tehty vierailu vahvistaa valitettavasti, että edellisten vierailujen suositukset on huomioitu vain vähäisessä määrin. Tämän korjaamiseksi on nyt käynnistetty toimia.

Valtioneuvoston tilintarkastajat ovat käyneet läpi pohjoismaisten laitosten tilintarkastuskertomukset. Huomautuksia on tehty Pohjoismaisen energiantutkimuksen, Nordregion, Pohjoismaisen geenivarakeskuksen ja Pohjoismaisen hyvinvointikeskuksen osalta. Komitea huomioi, että valtioneuvoston tilintarkastajat pyytävät selvyyttä Pohjoismaisen kansanterveystieteen korkeakoulun (NHV) lakkauttamisen järjestämisestä 31. joulukuuta 2014 alkaen.

Pohjoismaiden ministerineuvoston (MR-SAM ja NSK) pöytäkirjojen tarkastelu osoittaa, että kokousten päätökset on huomioitu hyvin tilinpäätöksessä.

Pohjoismaiden neuvosto

C 3/kk (2014)

Käsittelijä:
Tarkastuskomitea

Dnro 14-00180-3

Pohjoismaiden neuvosto

C 3/kk (2014)

Käsittelijä:
Tarkastuskomitea

Dnro 14-00180-3

3. Tilintarkastajien päätelmät

Tarkastuskomitean mukaan tilinpäätös antaa oikeudenmukaisen kuvan Pohjoismaiden ministerineuvoston vastaavista ja vastattavista sekä taloudellisesta tilanteesta 31. joulukuuta 2013.

Tilinpäätöksestä käy myös ilmi, että on saatu aikaan menettelytapoja ja sisäisiä tarkastuksia, jotka varmistavat, että tilinpäätökseen kuuluvien myönnettyjen varojen käyttö on yhtenevää lakien ja muiden määräysten kanssa sekä solmittujen sopimusten ja hyväksytyjen käytäntöjen mukaisesti.

4. Komitean näkemykset

Tarkastuskomitea toteaa, että Tanskan valtiontilintarkastajien mukaan Pohjoismaiden ministerineuvoston tilinpäätös antaa oikeudenmukaisen kuvan vastaavista ja vastattavista sekä taloudellisesta tilanteesta, eikä tilintarkastajilla ole merkittäviä huomautuksia Pohjoismaiden ministerineuvoston vuoden 2013 tilinpäätökseen.

Komitea on tyytyväinen siihen, että pistokoeanalyysin mukaan työmatkojen hallinnointi noudattaa hyvää hallintotapaa.

Komitealla on joitain huomautuksia Riian toimiston osalta, sillä toimisto ei ole noudattanut aiemman käynnin perusteella annettuja taloushallintoa koskevia suosituksia, ja komitea odottaa, että Pohjoismaiden ministerineuvosto korjaa asian pikimmiten.

Tarkastuskomitea huomioi, että Pohjoismaiden ministerineuvoston oma pääoma on yli 100 miljoonaa Tanskan kruunua tappiollinen. Vuoden 2013 lopussa käytössä olevia varoja oli 200 miljoonaa Tanskan kruunua. Lisäksi tarkastuskomitea on tietoinen siitä, että Pohjoismaiden ministerineuvoston taloussääntöjen §:n 20 mukaan maat ovat velvollisia kattamaan negatiivisen oman pääoman maksuvalmiuden sitä vaatiessa. Tappiollinen oma pääoma ei sen vuoksi ole ongelmallinen.

Komitea huomioi, että valtiontilintarkastajat pyytävät selvyyttä Pohjoismaisen kansanterveystieteen korkeakoulun (NHV) lakkauttamisen järjestämisestä 31. joulukuuta 2014 alkaen. Komitea vieraili toukokuussa 2014 Pohjoismaisessa hyvinvointikeskuksessa (NVC) ja sai tietoa siitä, että NHV:n lakkauttamisen yhteydessä osa kansanterveysalan tehtävistä siirtyy NVC:lle. Vierailun hetkellä oli epäselvää, mikä näiden tehtävien laajuus on ja miten niiden rahoitus järjestetään.

Komitea huomioi, että valtiontilintarkastajien arvion mukaan varojen käyttö on voimassa olevien ohjeiden, tilinpäätösperiaatteiden ja varojen käyttöä koskevien päätösten mukaista ja hallinto on – hankehallintoa lukuun ottamatta – tyydyttävää.

Komitea on tyytymätön siihen, että Pohjoismaiden ministerineuvosto ei valtiontilintarkastajien ja Pohjoismaiden neuvoston useista huomautuksista huolimatta ole saanut luotua hyvää hallintotapaa hanketoiminnan osalta. On tarvetta huomattavasti paremmille käytännöille ja Pohjoismaiden ministerineuvostossa käynnistetyn uudistustyön odotetaan tuovan kysymykseen oman panoksensa. Tarkastuskomitea on itse vuonna 2014 käynnistänyt ulkopuolisen selvityksen Pohjoismaiden ministerineuvoston hanketoiminnan hyödyn selvittämiseksi ja käytäntöjen parantamiseen tähtävien toimien löytämiseksi.

Pohjoismaiden neuvosto

C 3/kk (2014)

Käsittelijä:
Tarkastuskomitea

Dnro 14-00180-3

Pohjoismaiden neuvosto

C 3/kk (2014)

Käsittelijä:
Tarkastuskomitea

Dnro 14-00180-3

5. Päätelmät

Tarkastuskomitea panee merkille valtiontilintarkastajien päätelmät siitä, että Pohjoismaiden ministerineuvoston tilinpäätös on tehty voimassa olevien sääntöjen mukaisesti ja että se antaa oikean kuvan Pohjoismaiden ministerineuvoston taloudellisesta tilanteesta 31. joulukuuta 2013.

Tarkastuskomitea ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto päättää,

että se merkitsee tiedoksi Pohjoismaiden ministerineuvoston vuoden 2013 tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen.

että se kehottaa Pohjoismaiden ministerineuvostoa seuraamaan hankehallinnon rakennemuutossuunnitelmia, joilla voidaan ohjata huomiota entistä enemmän tavoitteiden ja tulosvaatimusten konkretisointiin ja täytäntöönpanoon.

että se kehottaa Pohjoismaiden ministerineuvostoa selvittämään Pohjoismaisen kansanterveystieteen korkeakoulun (NHV) lakkauttamiseen 31. joulukuuta 2014 liittyvät kysymykset.

että se kehottaa Pohjoismaiden ministerineuvostoa noudattamaan pikaisesti Riian toimiston taloushallinnon parantamissuosituksia.

Tampereella 22. syyskuuta 2014

Eero Suutari (kok.)

Lauri Heikkilä (ps.)

Sonja Mandt (A), puheenjohtaja

Steen Gade (SF)

Valgerður Gunnarsdóttir (Sj)

Pohjoismaiden neuvosto

C 3/kk (2014)

Käsittelijä:

Tarkastuskomitea

Dnro 14-00180-3

Pohjoismaiden neuvosto

C 3/kk (2014)

Käsittelijä:

Tarkastuskomitea

Dnro 14-00180-3